

Eğitime Giriş

Editörler:

Prof. Dr. Mücahit KAĞAN

Doç. Dr. Sinan YALÇIN

3. Baskı

Editörler: Prof. Dr. Mücahit KAĞAN - Doç. Dr. Sinan YALÇIN

EĞİTİME GİRİŞ

ISBN 978-605-241-309-8
DOI 10.14527/9786052413098

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2019, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınev**idir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindex.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

1. Baskı: Eylül 2017, Ankara

3. Baskı: Ağustos 2019, Ankara

Yayın-Proje:Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Ayşe Nur Yıldırım
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Salmat Basım Yayıncılık Ambalaj Sanayi Tic. Ltd. Şti.
Büyük Sanayi 1. Cadde 95/1
İskitler/ANKARA
Tel: 0312-3411020

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 26062

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

İnsanlık tarihi sürekli bir değişim içerisinde. Bu değişim karşısında insan, yeniye uyum sağlayabilmek ve bu değişimi algılayabilmek için eğitime eskisinden çok daha fazla ihtiyaç duymaktadır. Küreselleşmenin getirdiği yeni toplum yapısı ile birlikte dünyada meydana gelen değişimleri, gelişmeleri algılayabilmede ve yorumlayabilmede eğitimin son derece önemli olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

Toplumların gelecek tasavvuru yapabilmesinin ve geleceğe güvenle bakabilmesinin en önemli koşulunu eğitim oluşturmaktadır. Küreselleşmenin getirisi olarak bireyin ve bilginin önem kazanması gerçeği doğrultusunda yeni bir vizyona, plan ve programa ihtiyaç duyulduğu ve yapısal değişikliklerin bir mecburiyet olduğu bilinmektedir. Yetişmiş insan kaynağı konusu her toplum için bir gelecek hamlesi olarak değerlendirilebilir. Ülkemizde de eğitim konusunda bu anlamda bir takım yenilikler ortaya konmaktadır. Son olarak Yükseköğretim Kurulu tarafından Mayıs 2018’de “Yeni Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları” nda yapılan değişiklikler ile beraber “Eğitim Bilimine Giriş” dersi “Eğitime Giriş” olarak değiştirilmiş ve kitabın içeriği de buna göre yenilenmiştir. “Eğitime Giriş” dersi, öğretmen yetiştiren kurumlarda okutulan temel dersler arasında yer almakta olup öğretmenlik mesleğinin ilk adımını oluşturmaktadır. Bu dersin amacı, öğretmen adaylarına öğretmenlik mesleğini kısaca tanıtmaktır. Kitabın içeriğinde, eğitimin temel kavramları, eğitimin bilimsel, tarihi, sosyal, psikolojik, felsefi, politik, ekonomik temelleri ile eğitimin amaç ve işlevleri, Türk eğitim sisteminin örgüt ve yönetim yapısı, eğitim yönetimi, eğitimde yeni yaklaşımlar ile öğrenme ortamı olarak okul ve sınıf konuları yer almaktadır.

Bu kitapta konuların detaylarına çok fazla girilmeden eğitime dair çeşitli bilgi ve kavramlar ile öğretmenlik mesleğinin özellikleri kısaca ele alınmıştır. Kitapta olabildiğince sade bir dil kullanılmaya çalışılmıştır. Bu kitabın hazırlanmasına katkı sağlayan bölüm yazarı değerleri akademisyenlerimize teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Mücahit KAĞAN – Doç. Dr. Sinan YALÇIN

Eylül 2019

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editörler: Prof. Dr. Mücahit KAĞAN - Doç. Dr. Sinan YALÇIN

1. BÖLÜM: TEMEL KAVRAMLAR

*Prof. Dr. Hüseyin Hüsnü BAHAR
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*

2. BÖLÜM: EĞİTİMİN BİLİMSEL TEMELLERİ

*Doç. Dr. İsa Yücel İŞGÖR
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*

3. BÖLÜM: EĞİTİMİN TARİHİ TEMELLERİ

*Doç. Dr. Sinan YALÇIN
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*

4. BÖLÜM: EĞİTİMİN TOPLUMSAL-SOSYOLOJİK TEMELLERİ

*Doç. Dr. Fikret GÜLAÇTI, Dr. Öğr. Üyesi M. Fatih YILMAZ
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*

5. BÖLÜM: EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

*Prof. Dr. Mücahit KAĞAN
Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*

6. BÖLÜM: EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

*Dr. Öğr. Üyesi Ümit POLAT
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*

7. BÖLÜM: EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

*Prof. Dr. Güven ÖZDEM
Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü*

8. BÖLÜM: EğİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

Doç. Dr. Rahman ÇAKIR

Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

9. BÖLÜM: EğİTİMİN AMAÇLARI VE İŞLEVLERİ

Doç. Dr. Bünyamin ATEŐ, Arő. Gör. N. Kemal HASPOLAT

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

10. BÖLÜM: TÜRK EğİTİM SİSTEMİNİN ÖRGÜT VE YÖNETİM YAPISI

Doç. Dr. Durdağı AKAN, Dr. Öğr. Üyesi İsa YILDIRIM

Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

11. BÖLÜM: EğİTİMİN YÖNETİMİ

Prof. Dr. Mehmet ÖZBAŐ

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

12. BÖLÜM: BİR MESLEK OLARAK ÖğRETMENLİK

Dr. Öğr. Üyesi Turgut USLU, Arő. Gör. Murat AğIRKAN

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

13. BÖLÜM: EğİTİMDE YENİ YAKLAŞIMLAR

Doç. Dr. Ahmet Ragıp ÖZPOLAT

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

14. BÖLÜM: ÖğRENME ORTAMI OLARAK OKUL VE SINIF

Dr. Öğr. Üyesi Ersin TÜRE

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

Eğitim.....	1
Formel Eğitim (Biçimsel, Resmi).....	2
İnformel Eğitim (Biçimsel Olmayan, Resmi Olmayan).....	23
Eğitim ve Kültür.....	26
Öğrenme.....	28
Öğretim.....	29
Eğitim Programı, Öğretim Programı, Müfredat Programı.....	30
Özel Eğitim.....	32
Özel Öğretim.....	33
Kaynaştırma.....	33
e-Okul.....	34
Öğretmenlik Mesleği.....	34
Kaynaklar.....	36

2. BÖLÜM

EĞİTİMİN BİLİMSEL TEMELLERİ

Giriş.....	39
Bilim Nedir ve Temel İşlevleri Nelerdir?.....	40
Bilimin Temel Özellikleri.....	41
Eğitim ve Bilim İlişkisi.....	43
Bilimsel Araştırmalar.....	44
Bilimsel Araştırmalarda Temel Kavramlar.....	45
Bilimsel Araştırmalarda Etik.....	46
Bilimsel Araştırma Türleri.....	47
Kaynaklar.....	49

3. BÖLÜM

EĞİTİMİN TARİHİ TEMELLERİ

Avrupa Eğitim Tarihi	52
Antik Yunan Dönemi Eğitim Anlayışı.....	52
Antik Roma Döneminde Eğitim	52
Ortaçağda Eğitim	54
Rönesans Döneminde Eğitim	54
İslamiyet Öncesi Türklerde Eğitimin Tarihi Temelleri.....	55
İslamiyet Sonrası Türk Toplumlarında Eğitimi	56
Karahanlılar Döneminde Eğitim.....	57
Osmanlı Öğretmen Yetiştirme Sistemi.....	62
Cumhuriyet Dönemi Eğitim.....	63
Tevhid-i Tedrisat Kanunu.....	63
Öğretmen Yetiştirme.....	65
Günümüzde Eğitim.....	66
Günümüzde Öğretmen Yetiştirme.....	67
Kaynaklar	68

4. BÖLÜM

EĞİTİMİN TOPLUMSAL-SOSYOLOJİK TEMELLERİ

Eğitimin Toplumsal-Sosyolojik Temelleri Konusunun Önemi.....	69
Toplum Nedir?	70
Toplum Bilimi veya Sosyoloji Nedir?.....	70
Sosyal Değişme ve Eğitim	71
Eğitim Ve Sosyoloji İlişkileri.....	72
Toplumsal Yapı Değişiklikleri	72
Toplumsal Değişimde Eğitimin Rolü.....	73
Aile ve Eğitim.....	73
Akran ve Oyun Grupları	74
Kitle İletişim Araçları.....	75
Din ve Eğitim	76
Ekonomi ve Eğitim.....	77
Politika (Siyaset) ve Eğitim	78
Eğitim Sosyolojisi Tanımı, Konusu, Alanı ve Önemi	80
Eğitimin Toplumsal Temelleri Konusuna Ele Alınabilecek Diğer Konular	81

Aile Akran Grubu Kültür Toplum ve Eğitim Süreci Olarak Sosyalleşme.....	81
Yetersiz Toplumsallaşma.....	82
Eğitimin Bireysel ve Toplumsal Mutluluğa Etkisi	82
Kaynaklar.....	84

5. BÖLÜM

EĞİTİMİN PSİKOLOJİK TEMELLERİ

Giriş.....	85
Gelişim ile İlgili Temel Kavramlar	86
Gelişime Etki Eden Faktörler.....	87
Gelişimin İlkeleri.....	88
Fiziksel Gelişim.....	89
Kişilik Gelişimi	91
Bilişsel Gelişim (Zihinsel Gelişim).....	94
L. S. Vygotsky'nin Bilişsel Gelişim Kuramı.....	96
Dil Gelişimi	96
Ahlak Gelişimi	97
C. Jean Piaget'in Ahlak Gelişimi Kuramı	98
D. Lawrence Kohlberg'in Ahlak Gelişimi Kuramı	98
Öğrenme	99
Öğrenme Kuramları.....	100
Kaynaklar	106

6. BÖLÜM

EĞİTİMİN FELSEFİ TEMELLERİ

Giriş	107
Felsefe Alanları	109
Varlık Felsefesi (Ontoloji).....	109
Bilgi Felsefesi (Epistemoloji).....	110
Değerler Felsefesi (Aksiyoloji).....	111
Temel Felsefi Akımlar	112
İdealizm	112
Realizm (Gerçekçilik)	113
Pragmatizm (Yararcılık/ Faydacılık).....	114
Egzistansiyalizm (Varoluşçuluk)	114

Eğitim Felsefeleri	115
Daimicilik.....	115
Esasicilik (Özcülük- Temelcilik)	116
İlerlemecilik (Progressivism).....	117
Yeniden Kurmacılık (Yeniden İnşa, Yeniden Oluşturma).....	118
Kaynaklar.....	120

7. BÖLÜM

EĞİTİMİN POLİTİK TEMELLERİ

Politika İdeoloji İlişkisi	122
Bir Politika Aracı Olarak Kalkınma Planları	124
Eğitim Politikalarını Etkileyen Uluslararası Kuruluşlar.....	128
Eğitim Politikası Uygulamalarında Eğitim Teknolojisinin Yeri.....	131
Öğretmen Strateji Belgesi (2017-2023).....	133
Sonuç	138
Kaynaklar.....	139

8. BÖLÜM

EĞİTİMİN EKONOMİK TEMELLERİ

Giriş.....	141
Eğitim - Ekonomi İlişkisi.....	142
Eğitimin Ekonomik Büyümeye Etkisi	143
Eğitim ve Kalkınma İlişkisi	145
Türkiyede Kalkınma Planları.....	147
Eğitim ve Verimlilik	151
Eğitim ve Arz- Talep	153
Eğitim İstihdam İlişkisi.....	160
Yükseköğretim ve İstihdam.....	163
Kaynaklar.....	165

9. BÖLÜM

EĞİTİMİN AMAÇLARI VE İŞLEVLERİ

Eğitimin Temel İşlevleri.....	172
Kaynaklar.....	182

10. BÖLÜM**TÜRK EĞİTİM SİSTEMİNİN ÖRGÜT VE YÖNETİM YAPISI**

Giriş.....	183
Türk Eğitim Sisteminin Örgüt Yapısı.....	194
Bakanlık Örgütü	197
Kaynaklar.....	215

11. BÖLÜM**EĞİTİMİN YÖNETİMİ**

Yönetim Yaklaşımları	218
Eğitim Yönetiminin Görev ve İşlevleri	219
Eğitim Sisteminin Boyutları	220
Türk Eğitim Sistemi	221
Türk Eğitim Sisteminin Örgütsel Yapısı	221
Türk Eğitim Sisteminde Okul Kademeleri	224
Türkiyede Eğitim Yönetimi	226
Türkiyede Eğitim Yönetimi ile İlgili Uygulamalar	226
Türkiyede Eğitim Yönetiminde Değişim Gereksinimi	229
Kaynaklar.....	237

12. BÖLÜM**BİR MESLEK OLARAK ÖĞRETMENLİK**

Giriş.....	241
Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri	243
Öğretmen Yeterlikleri	244
Öğretmenin Roller ve Görevleri.....	248
Etkili Öğretmenin Özellikleri	251
Kaynaklar.....	254

13. BÖLÜM**EĞİTİMDE YENİ YAKLAŞIMLAR**

Çoklu Zeka.....	257
Eleştirel Düşünme	261
Kaynaklar.....	270

14. BÖLÜM**ÖĞRENME ORTAMI OLARAK OKUL VE SINIF**

Bir Paradigma Değişimi: Eğitim Ortamları veya Eğitim Mekânları	275
Eğitim ve Çevre	276
Eğitim Ortamları Kavramından Eğitim Mekânları Kavramına	278
Kaynaklar.....	281
Yazarlar Hakkında.....	283

1. BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

1. Eğitim

Eğitimin geçmişten günümüze tek ve herkes tarafından kabul gören bir tanımı yoktur. Eğitim ile ilgili kaynaklarda çok farklı tanımlamalara rastlamak mümkündür. Bu tanımlamaların önemli bir kısmı eğitime olumlu bir anlam yüklerken; bir kısmı da eğitimi bireyin kişiliğine, doğal yapısına yapılan bir müdahale olarak görüp olumsuz anlam yüklemektedir.

Genel anlamda davranış değiştirme süreci olarak görülen eğitim Ertürk'e (1985) göre bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci olarak tanımlanmaktadır. Öğrenme kavramıyla bağlantılı olarak eğitimi tanımlayan Çilenti'ye (1984) göre öğrenme, ya bir davranış değişikliğinin veya yeni bir davranışın oluşmasıdır. Eğitim ise içinde yaşanılan toplumca arzu edilen davranışların bireyde oluşturulması sürecidir. Senemoğlu'na (2012, s. xxvi) göre eğitim bireyi istendik nitelikte kültürleme sürecidir. Diğer bir tanımlamaya göre eğitim (Demirel, 2005), bireyde kendi yaşantısı ve kasıtlı kültürlenme yoluyla istendik davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir. Geçmişte terbiye olarak da ifade edilen eğitim, bireylerin sosyalleşmesi için gerekli bilgi, beceri ve tutum ve davranışları kazanması olarak görülebilir. Bir anlamda bireyin toplumsallaşması, içinde yaşadığı topluma uyum sağlaması için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumları kazanmasıdır. Eğitim kültürün yeni kuşaklara aktarılması ve benimsetilmesi süreci olarak da görülebilir. İnsan yaşamının her evresini ilgilendiren eğitimin bazı özellikleri vardır. Bunlar:

1. Eğitim bir süreçtir. Bu süreç doğum öncesinde başlayan ve ölümle sona eren bir süreçtir. Bireyin eğitimi yaşamla başlayıp ölümle sona eren bir zaman dilimi içinde gerçekleşir.
2. Eğitim sürecine bireyin bizzat katılması gerekmektedir. Bu katılım fiziksel aktiviteleri gerektirebileceği gibi zihinsel aktiviteleri de gerektirebilir.
3. Eğitim öğrenme ile gerçekleşen bir süreçtir. Öğrenme olmaksızın eğitim olmaz. Ancak öğrenilen her davranış eğitsel bakımdan değerli olmayabilir.

4. Sosyo-kültürel açıdan bakıldığında eğitim olumluya dönük olan bir kavramdır. Eğitimde amaç sosyo-kültürel açıdan istendik olan, olumlu olan davranışları yaşantıya yansıtmak, olumsuz ve istenmeyenleri ise silip yok etmektir.
5. Bireyin eğitimi belli bir zaman ve mekânda gerçekleşir. Bu zaman dilimi ve mekândaki etkinlikler önceden tasarlanmış, planlanmamış olabileceği gibi plansız da olabilir.
6. Eğitim yerel, ulusal ve uluslararası özellikler taşır (Varış, Gürkan, Pektaş, Gözütok, Gürbüzürk ve Babadoğan 1991, s. 17). Yerel özellik taşır çünkü birey etkileşim halinde bulunduğu çevrede eğitim görmektedir. Milli bütünlüğü, kalkınmayı ve gelişmeyi hedeflemesi sebebiyle millidir. Eğitim alanında yapılan araştırmalar, izlenen yöntemler, eğitimle ilgili gelişmeler uluslararası bir nitelik taşır.

İnsanın yetişmesinde kasıtlı olarak yapılan kültürlemenin yanı sıra, yaşam içinde kendiliğinden oluşan öğrenmelerin de önemli rolü vardır. İnsanlar kişilik özelliklerinin, değerlerinin ve becerilerinin bir kısmını bu yolla kazanırlar. Eğitimciler kültürlemenin bir kısmını “informal”, amaçlı olarak yapılanını ise “formal” eğitim olarak adlandırırırlar (Fidan, 2012 s.4).

Eğitim her ne kadar formal ve informal olmak üzere iki kategoride ele alınsa da formal eğitim ortamlarının informal, informal eğitim ortamlarının da formal yönleri bulunabilir. Formal eğitim denilince akla ilk gelen kurumlardan birisi okullardır. Okullarda dersler ve ders içi faaliyetler planlanmıştır. Ancak öğrenciler plan programda olmayan ve eğitsel değeri olan birçok öğrenmeyi okul ortamında arkadaşlarından veya diğer kaynaklardan öğrenebilir. Diğer taraftan, aile informal eğitim ortamı olarak görülse de çocuğun aile içinde edineceği eğitsel yaşantıların tümü rastlantısal veya gelişigüzel bir kültürlemenin ürünü değildir.

1.1. Formel Eğitim (bişimsel, resmi)

Belli bir formu, şekli, düzeni olan anlamında kullanılmaktadır. Formel eğitimde öğrenme sürece önceden planlanmıştır. Öğrenme-öğretme etkinlikleri belli bir plana ve önceden hazırlanmış olan öğretim programlarına göre yapılır. Öğretim sürecini planlama ve bu planı uygulama sorumluluğu ise öğretmene verilmiştir. Formel eğitim sürecinin bazı uygulamalarında öğretmen yerine öğretmen rolünü üstlenen usta öğretici gibi özel yetiştirilmiş kişiler vardır. Formel eğitimin bir uygulama biçimi olan örgün eğitimde öğretim sürecini planlayan ve uygulayan kişi öğretmendir. Öğrenen kişi ise öğrenci olarak isimlendirilir. Formel eğitimin diğer bir uygulama biçimi olan yaygın eğitimde ise öğretmenin yanı sıra usta öğretici,

uzman vb kişiler öğretmen rolünü üstlenebilir. Öğrenci yerine ise kursiyer veya katılımcı gibi ifadeler kullanılır. Ancak örgün ve yaygın eğitimin ortak özelliği, eğitim sürecinin önceden planlanmış olması ve bu plan doğrultusunda uygulamaların yapılmasıdır. Örgün eğitimde sürecin başarı ile tamamlandığını kanıtlayan diploma belgesi düzenlenir. Yaygın eğitimde ise sertifika, katılım belgesi, başarı belgesi gibi belgeler düzenlenir.

Türk Milli Eğitim Sistemi, örgün eğitim ve yaygın eğitim olmak üzere, iki ana bölümden oluşur. Örgün eğitim okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumlarını kapsar. Yaygın eğitim ise örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen her türlü planlı eğitim faaliyetlerini kapsar. Bu çalışmada örgün ve yaygın eğitim sistemi Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısı üzerinden açıklanacaktır.

Türk Milli Eğitim Sisteminin ana bölümlerinden birisi olan örgün eğitim, birbirine dayalı olarak oluşturulan dört alt bölümden oluşmaktadır. Bunlar öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretimdir. Yaygın eğitim ise örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen her türlü planlı eğitim faaliyetlerini kapsar.

1.1.1. Örgün Eğitim

Örgün eğitim faaliyetleri okul denilen yapı bünyesinde planlanır ve uygulanır. Okul öğrencilerin ders ve uygulamalara devam etmek zorunda oldukları eğitim – öğretim şeklidir. Okulda eğitim genellikle uzun süreli olarak planlanır ve farklı düzeydeki okullar birbirini tamamlayacak, birbirinin devamı olacak biçimde farklı seviyelerde yapılandırılır. Örneğin, ilkokulu bitiren ortaokula, ortaokulu bitiren ortaöğretim kurumuna devam eder. Lise veya dengi okul bitiremeyen yükseköğretim kurumlarına kayıt yaptıramaz. İlkokul ortaokulun, ortaokul ortaöğretimin, ortaöğretim ise yükseköğretimin ön koşuludur. Ayrıca sadece Türkiye’de değil, diğer birçok ülkede örgün eğitimin bir bölümü o ülke vatandaşları için zorunludur. İlk ve ortaöğretim Türkiye’de zorunlu öğretim kurumları kapsamına alınmıştır. Okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kurumları başlıca örgün eğitim kurumlarıdır.

1.1.1.1. Okulöncesi Eğitim

Okulöncesi eğitim kurumları, zorunlu ilköğretim çağına girmemiş olan çocukların eğitimini üstlenen kurumlardır. Bazı özellikleri yaygın eğitime benzetmekle birlikte, okul öncesi eğitimin örgün eğitim kurumları arasında sınıflandırıldığı görülür. Türkiye’deki okul öncesi eğitim kurumları Milli Eğitim Bakanlığının denetiminde olan anaokulu, anasınıfı, uygulama sınıfı ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığının denetiminde olan kreş ve gündüz bakımevlerinden oluşur.